

מפתחות

אות א

צח	מתי נולד	אברהם אבינו
צט	מתי נפטר	אברהם אבינו
צט	מתי נקבר	אברהם אבינו
קטו	באיזה תאריך היתה מילתו	אברהם אבינו
קכה	באיזה זמן ביום נימול	אברהם אבינו
פט	נידונים גם ע"י ב"ד של מעלה	אזה"ע
לח	שנים נקראו בשם זה	אחשוורוש
מא	האם הוא כורש	אחשוורוש
כד	האם נכתב ביו"ד א' או בב' יודי"ן	אייר
צו	בן כמה הוא	איל
צז	לפעמים שם זה מתפרש על כבשה	איל
קמא, קמב	עבד אברהם במי התגלגל בן מי היה	אליעזר
קמד	היתה גלגול יעל	אסתר
נו, קמז	היתה מביאה במקומה שידה	אסתר
נד	כמה הם	ארבעתים
ט	האם יישר את ההרים	ארון הברית
ט	כמה היה רחוק ממחנה ישראל	ארון הברית
קל	האם ירד בה מבול	ארץ ישראל
קלה	למ"ד שלא ירד בה המבול האם נבקעו בה מעיינות	ארץ ישראל
לח	מי נקרא בשם זה	ארתחששתא או ארתחששתא
ג	מציל מדינה של גיהנם למי שלומד משנה	אשר בן יעקב

אות ב

יג	כמה תנופות היו בהבאתם	ביכורים
ה	שורשם בחסד	בית הלל

ה	שורשם בגבורה	בית שמאי
נט	מה דעת הרמב"ם האם כת"ק או כרבי שמעון	בל תאחר
קעו	האם משמייעים קול	בנות יענה
קצב	שמו שמעון והוא מתלמודי רבי עקיבא	בן עזאי
ט	שבדרום ובצפון וברית התיכון כמה היו וכמה היה אורכם	בריהי המשכן
אות ג		
כט	חולם חסר נמנה כחולם מלא	גימטריא
קלז	כמה נכנסו לו בחייהם	גן עדן
קסג	האם הוא אצבעות או טפחים	גע"ג
נו	האם צריך לנולד לאשה ישראלית מגוי	גרות
אות ד		
קכז	לא מתו בזמן המבול	דגים
קכז	נידונו ברותחין, האם מי המעיינות או מי הגשמים	דור המבול
קסד	האם הוא טפחים או אמות	דע"ד
קט	ביאור הרמז שבזה	דצ"ך עד"ש באח"ב
נה	בן אסתר האם דינו כישראל או כגוי	דריוש
נו	בן אסתר מי היה אביו	דריוש
קפח	ההבדל ביניהם	דרך ואורח
קפח	מי נקרא בשם זה	דרקון
אות ה		
יא	נולדה עמו תאומה אחת או שתיים	הבל
ו	נגמר ונעשה בו חותם החיצון	הושענא רבה
עה	מה היה שמו הקודם	המלאך רפאל
אות ו		
כט	נמנה בגי' אע"פ שנכתב חולם חסר	וי"ו
ז	מתי פירשו לשון ראייה ומתי מלשון יראה	ויראו
עה	העדה וכו' ביאור הפסוק לגמ' ולמדרש	ויראו
אות ז		
קצח	אופן כתיבתו בגיטין	זבולון

זהב	הוא גבורה	ד
זיתים	האם נכללים ביעהר לענין תרו"מ	קמו
זקן מופלג בזקנה	בן כמה שנים הוא	יז
זקנה ושיבה	האם הם שוים	טז
אות ח		
חודש ניסן	בחינת חסד	ו
חודש ניסן	צירופו יקוק הוא רחמים גמורים	ו
חודש תשרי	בחינת דין ממותק	ו
חודש תשרי	צירופו והיה הוא דין	ו
חודשים	אלו שמות חודשים נזכרו במקרא	כד
חומט	מהו הוא	קסח
חמור	בשם זה משתמשים לפעמים גם על הנקבה שנקראת אתון	כג
חמור	מיוחד ומיועד לשאת משאות	כד
חמור וערוד	הם כלאים	יד
חמישה עשר בשבט	מהו להתענות בו	א
חנוכה	האם מתענים בו כשנכנס באותו יום לחופה	א
חסיד	שלן בליל ר"ה בביה"ק, מי הוא	פה
חרטומי מצרים	מדוע לא פתרו חלום פרעה על התבואה	צא
אות ט		
טבי	עברו של ר"ג היה גלגול כורש	לד
אות י		
יארוד	מהו הוא	קעב
יהודה וחזקיה	בני רבי חייא מי נולד ראשון	קלג
יוה"כ	האם קודם תפילת מנחה יש לקרוא פר' העקידה	קו
יולדת	לפעמים הוא ל' מושאל	קעז
יום הכפורים	נגמר ונעשה בו חותם הפנימי	ו
יונתן בן עוזיאל	האם תרגם ספר איוב ותהלים	פא
יונתן בן עוזיאל	האם כתב תרגום על התורה	קעב
יוסף	האם נתוספה לו אות ה' משרה	קכא
יעל	נזדמנה לה שידה	קמד

לב	נכתב במקרא ה' פעמים מלא בוי"ו	יעקב
ק	מתי נולד	יעקב אבינו
ק	מתי נפטר	יעקב אבינו
י	בן כמה שנים היה במעשה יהודה ותמר	יעקב אבינו
קב	מתי נולד	יעחק אבינו
קז	מתי נפטר	יעחק אבינו
קב	מתי היתה העקירה	יעחק אבינו
קד	באיזה גיל היה בעקירה	יעחק אבינו
קב	נולד בשנה מעוברת	יעחק אבינו
ל	מדוע נקראה כך	ירושלים
לא	שכתובה בס' דניאל ועזרא במה מנוקדת הל'	ירושלים
לא	כמה פעמים נזכרה במקרא	ירושלים
לא	צורת כתיבתה בגיטין וכתובות עם יו"ד אחר הל' או בלי ומה הדין בדיעבד	ירושלים
כז	(במשמעות חודש) הוא גם ל' מקרא ולא רק ל' תרגום	ירח
כז	איזה חודש הוא	ירח בול
פט	נידונים ע"י הקב"ה	ישראל
אות כ		
ה	שורשו בחסד	כהן
קנב	מה מברכין על אכילתה	כוסברא
קלד	האם הוא זפת	כופר
לד	ב' מלכים נקראו בשם זה	כורש
לט	היה חתן דריוש המדי	כורש
קנא	מה ברכתו	כמוזן
כז	האם נכתב ביו"ד אחר הלמ"ד	כסליו
ד	הוא חסד	כסף
עז	שבמקרא האם הם זכרים או נקבות	כרים
אות ל		
עב	האם נהגו כך כשקידשו ע"פ הראיה	לא בד"ו פסח
ה	שורשו בגבורה	לוי

לחם משנה	בשבת ויו"ט היכן נרמז אצל אאע"ה	ק"ג
לינה בחג המצות	האם חיובה רק במוצאי יו"ט או כל ז'	סד
	אות מ	
מבול	מתי התחיל ומתי הסתיים	קכג
מבול	מתי נראו ראשי ההרים	קכג
מבול	מתי שלח נח את העורב והיונה	קכג
מבול	מי ניצל ממנו (מלבד אותם שבייבה)	קכז
מדבר	מי יישר לבנ"י את ההרים שבו	ט
מדינות	כמה היו בעולם, ומי מלך בכולם	מד
מדרש איכה רבתי	האם ראהו רש"י	קעד
מדרש במדבר רבה	האם רש"י ראהו	יב
מדרש דברים רבה	פר' וזאת הברכה הוא מאוחר	קכט
מדרש שמות רבה	האם רש"י ראהו	יב
מהר"י מולין	הוא מהר"ל	כה
מולד בהר"ד	היכן נרמז בתורה	פב
מולד וי"ד ובהר"ד	ביאור הדברים	פב
מכת החושך	באיזה ג' ימים היה יותר חשוך בראשונים או בשניים.	קי
מלאכים	מתי באו אצל אברהם אבינו	ק"ג
מלאכים	מתי באו אצל לוט	ק"ג
מעיינות	איזה מעיינות חמים נשארו מזמן המבול	קכז
מעשר בהמה	האם הוא שלמים	סא
מעשרות	איזה דברים חייבים מהתורה ואיזה מדרבנן	קמה
משניות	קריאתם כליל שבועות	ג
משניות	קריאתם בסעודות שבת	ג
	אות נ	
נביא	האם משתמשים בשם נביא לדבר הנזכר בספרי הכתובים	נז
נדר	בעת צרה אם אנצל אתן כו"כ האם מותר	נג
נדר	מאחר נדרו האם נענשת על זה אשתו	סח
נון פשוטה	לפעמים נמנית בגימטריא שבע מאות	ד
נח	האם היה מקטני אמנה	קכד

נחושת	סכנה לראותה מי שנשכו נחש	קצא
נחש	באיזה גיל נקרא צפע	קפח
נחש	כמה שמות יש לו	קפר
נחשים	האם מטילים ביצים או יולדים ולדות	קפה
נקודת צירי	מושכת אחריה יו"ד	כח
נשיא	האם הוא הנקרא אב בית דין	עה
אות ס		
סוס	מיועד לרכיבה	כד
סיחון	האם היה בזמן המבול	קכז
סיחון	אם היה בזמן המבול היכן היה	קלב
סיחון ועוג	האם היו אחים מצד האב או מצד האם	קלב
סלמנדרא	בגד הנעשה ממנה כיבוסו באש	קסח
ספרא	הוא דרשות על ספר ויקרא	נט
ספרי	הוא דרשות על ספר במדבר דברים	נט
אות ע		
עגלה	לפעמים מתפרשי שם זה על פר	צז
עוג	מדוע ניצל מהמבול	קכט
עוג	כיצד ניצל	קל
עוג	בן כמה שנים היה כשהרגו משה	קלד
עוג	היה בו ניצוץ רבי שמעון בן נתנאל תלמיד ריב"ז	קמב
עוג	האם שמר בריתו	קכט
עוג מלך הבשן	האם הוא אליעזר עבד אברהם בן מי היה	קלז
עולה	האם באה לכפר או לדורון	סו
עולה	על מה מכפרת	סו
עור	שיעורו לענין חיוב על כיבוסו בשבת	קסג
עייר	האם הוא רק בן אתון	כג
עכשוב	מה הוא	קצ
עכשיו	האם נכתבת ביו"ד אחר השי"ן	כח
ענבים	האם הם נכללים בתירוש לענין תרו"מ	קמו

ז	כמה היו	ענני כבוד
ז	בזכות מי היו	ענני כבוד
קצט	צורת כתיבתו בגיטין	עקיבא
י	בני כמה שנים היו כשלקחו את תמר	ער ואונן
צג	אם גם לנשים יש מצות אכילה	ערב יוה"כ
צג	מה הטעם למצות אכילה בו	ערב יוה"כ
יח	ב' מינים יש	ערוד
צה	חישוב ג' שנים לענין ערלה	ערלה
יג	מי הרגו	עשיו
יג	בן כמה שנים היה כשנהרג	עשיו
קי	מתי התחילה כל מכה	עשר המכות
קצא	מי הם	עשרה הרוגי מלכות
קצט	כל א' כנגד א' השבטים	עשרה הרוגי מלכות
אות פ		
קנה	מהו	פול המצרי
קנז	מה ברכתן	פולין לחים חיים
קנז	מה דינם לענין בישולי עכו"ם	פולין לחים חיים
קלב	אם הוא מור' אשר בן יחיאל	פי' הרא"ש עה"ת
קסב	שנאכלין ע"י הדחק מה ברכתן	פירות
קמו	מדוע לא הצריכו נט"י קודם אכילתם	פירות האילן
נח	כיצד נזכרת בלשון התרגום	פלגש
קסט	שיש בהם אותיות א' ב' וחסרה אות א'	פסוקים
יד	האם הוא חמור הבר	פרא
מח	מתי מותר לקיים מצוה ע"מ לקבל פרס	פרס
ב	האם לקוראם בסעודת היום דר"ה	פרקי משניות
ב	כנגד איזה שם הם	פרקי משניות מסכת ר"ה
ב	טוב לקוראם בליל ר"ה	פרקי משניות מס' ר"ה
אות צ		
צט	הקב"ה ממלא שנותיהם מיום ליום האם נאמר בכל הצדיקים	צדיקים
נג	פסק ליתן צדקה בשביל חולה כדי שיתרפא ונפטר החולה האם	צדקה

	חייב ליתנה	
ו	יש י"ב צירופים ובכל חודש שולט צירוף א'	צירופי הוי"ה
ו	כששני ההדיוטין קודמין לאותיות י"ו יש תגבורת דינים	צירופי הוי"ה
ו	כשהיו"ד והוי"ו קודמין להדיוטין גוברים הרחמים והחסדים	צירופי הוי"ה
קפה	מי קשה ממי	צפע ופתן
קפר	האם הוא עוף	צפעוני ואפעה
אות ק		
יב	מדוע קינא בהבל	קין
אות ר		
פג	מתי נידונים בו ישראל	ראש השנה
פג	מתי נידונים בו אוה"ע	ראש השנה
פז	יום ראשון דינא קשיא, יום שני דינא רפיא	ראש השנה
סד	איזה שיר אמרו בו	ראש השנה
א	כשנכנס בו לחופה האם מתענה	ראש חודש ניסן
צו	סתם בתנאים הוא בן שמוע	רבי אלעזר
קצה	נהרג על מצות תפילין	רבי אלעזר בן דמא
קצה	היה כהן בן כמה היה במיתתו	רבי אלעזר בן שמוע
קצה	היה כהן ושימש בכ"ג י"א שנה	רבי אלעזר חרסנא
קצה	האם הוא בן חסמא או בן שמוע	רבי אלעזר חרסנא
קצה	הוא ר"א בן חרסום	רבי אלעזר חרסנה
קצד	בן כמה היה במיתתו	רבי חוצפית המתורגמן
קצה, קצו	בן כמה נהרג היה תלמיד רבי עקיבא ואינו רבי חנניה בן חכינאי	רבי חנינא בן חכינאי
קצג	זמן הריגתו	רבי חנינא בן תרדיון
קצו	היה בזמן ביהמ"ק מתי נהרג	רבי חנניה סגן הכהנים
קצו	היה כהן והיה קודם התורבן ואחריו	רבי טרפון
קצד	בן כמה היה במיתתו	רבי יהודה בן בבא
קצו	הוא רבי יהודה בן תימא	רבי יהודה בן דמא
קצו	הוא רבי יהודה בן דמא	רבי יהודה בן תימא
קצו	י"א שבגללו יצא אחר לתרבות רעה	רבי יהודה הנחתום

קצז	מי היו רבותיו	רבי יהודה הנשיא
קצז	הוא בן חלפתא תלמיד רבי עקיבא	רבי יוסי סתם
קצד	בן כמה היה בהריגתו	רבי ישבב הסופר
קצג	פשטו עור פניו וראשו קודם הריגתו, זמן הריגתו	רבי ישמעאל בן אלישע כה"ג
קצג	זמן פטירתו	רבי עקיבא
קצב	היה הראשון שבעשרה הרוגי מלכות זמן הריגתו	רבן שמעון בן גמליאל
קח	נפקדה בר"ה	רבקה אמנו
קנג	מהו	רוביא
סט	בגלל מה מותה	רחל
ח	בפי' עה"ת מפרש ע"פ המדרש ולא בתלמוד	רש"י
יג	בפי' עה"ת לפעמים ע"פ סיבה (כגון הלכתית או שהפשט קרוב לפי התלמוד) מפרש בתלמוד ולא במדרש	רש"י
אות ש		
נז	מה פירושו	שגל
קפט	מי גדול ממי	שחל וכפיר
טז	בן כמה שנים נקרא בן	שיבה
סו	האם מכפרים	שלמים
ה	כשנרמז כסדרו מורה על חסד ורחמים	שם ה'
ה	כשנרמז למפרע מורה על מידת הדין	שם ה'
כו	היו רגילים לכתוב במקומו ב' יודי"ן הטעם לכך	שם השם
קבא	באיזה תאריך נפטר	שמואל הנביא
עד	איזה שמות מותר להזכיר	שמות המלאכים
סג	איזה שיר אמרו בו	שמיני עצרת
קצב	עולים בגי' כמנין האחים שמכרו את יוסף	שמות עשרה הרוגי מלכות
קפח	האם הוא נחש קטן	שפיפון
קבא	האות שניטלה ממנה למי ניתנה	שרה אמנו
אות ת		
סא	האם עוברים עליה בבל תאחר לת"ק	תודה
טז	כפולות באותו פסוק שאין חילוק ביניהם כמה יש	תיבות
לד	כמה פסוקים יש בהם ה' תיבות רצופות בנות ב' אותיות	תיבות

קנ	מהו	תלתן
קנר	האם נאכל רק ע"י הרחק	תלתן
קנא	מה מברכין על אכילתו	תלתן
כו	פירוש	תמוז
י	האם היתה בתו של שם או בת בנו	תמר
קעג	לפעמים פירוש תנין שבמים	תנים
נג	התענה על חולה כדי שיתרפא ונפטר האם חייב להשלים התענית	תענית
קיב	הטעם שלא לשתות מים בזמן נפילת התקופה	תקופה
טו	עה"ת אינו ממנו	תרגום יב"ע
קמו	איזה דברים חייבים מהתורה ואיזה מדרבנן	תרומוז

